

cedentem byla osoba hromadná. Žalobcem jest cesionář a jen jeho státní příslušnost jest rozhodnou pro otázku, zda jest povinen poskytnouti jistotu na procesní útraty. Neudržitelným jest stanovisko žalovaného, že prý záleží též na tom, kde žalobce bydlí a má svůj majetek. Tím vnéstí chce žalovaný do zákona (§ 57 II čís. 1 c. ř. s.) náležitost, které zákon nevytýká. Dle zákona stačí, že žalobce jest příslušníkem státu, jenž vůči tuzemcům šetří materiální reciprocity, neukládá jim za povinnost, by dali jistotu za procesní útraty. Tato podmínka jest dle sdělení ministerstva spravedlnosti v plném rozsahu splněna (věstník ministerstva spravedlnosti z roku 1920, čís. 1, str. 11). Kdyby pravdu měl žalovaný, bylo by nutno připustiti též další, zákonem zřejmě neopodstatněný důsledek, že poskytnouti žalobní jistotu povinni jsou dokonce i tuzemci v případě, že bydlí a mají svůj majetek v cizině. S případným ohrožením útratové pohledávky tuzemců zákonodárce se zabýval, rozhodl se však nicméně pro nynější doslov § 57 c. ř. s., vycházející z předpokladu, že rozepře budou v poměrně krátkém čase projednány, že v nemalé míře jest v rukou žalovaného, by spor urychleně a s vyvarováním se zbytečných útrat byl skončován a že předpisy exekučního řádu o zajišťovacích prostředcích bude žalovaný s dostatek zabezpečen (motivy k vládní předloze).

Čís. 788.

Ustoupil-li objednatel díla od smlouvy proto, že ukázal se mylným předpoklad, jež v něm vyvolal podnikatel díla a pro nějž dílo objednal, nelze tvrditi, že provedení díla bylo zmařeno skutečností, nastavší v objednatelově osobě.

(Kozh. ze dne 30. listopadu 1920, Rv I 468/20.)

Žalovaný žádal žalujícího zubního technika, by mu zhotovil zubní můstek. Žalující však mu radil, by si dal raději zhotoviti plotnu, nač žalovaný přistoupil. Strany umluvily po té, že se žalovaný určitého dne dostaví do žalobceva atelieru za účelem zhotovení plotny. Žalovaný však ani v umluvený den, aniž kdy později se ku zhotovení díla nedostavil, ježto byl zubním lékařem zrazován, by si nedával zhotoviti plotnu. Žalobce domáhal se náhrady ve smyslu § 1168 obč. zák. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** žalobu zamítl v podstatě z těchto důvodů: Jest zjištěno, že žalovanému byl vzhledem k útvaru úst mnohem výhodnějším můstek nežli plotna a že kromě toho, ježto žalovaný měl dosud v ústech nezahojené rány — bylyť mu krátce před tím vytrženy zuby — nemohlo by se se zhotovením plotny počítati až po 3 nedělích, zhotovení samo trvalo by i se zkouškami asi 14 dnů. Naproti tomu jest zjištěno, že žalující zubní technik radil žalovanému, by si dal zhotoviti plotnu, ježto jest pro něho výhodnější, a na otázku žalovaného, kolik času bude zhotovení plotny vyžadovati, ujistil ho, že nejdéle do 3 neděl bude hotov. Vzhledem k tomu, že žalobce jest pouze zubním technikem, kdežto zubní lékař, u něhož žalovaný byl na poradu, jest znamenitým odborníkem, dlužno přisvědčiti údajům tohoto, jež žalovaného důvodně přiměly, by odstoupil od smlouvy, ježto pozbyl k žalobci důvěry. Odvolatel míní, že zákon nemá žádného

ustanovení, dle něhož netřeba odměnu platiti, pozbyl-li zákazník po objednávce důvěru v odbornou zdatnost zhotovitele. Názoru tomuto dlužno potud přisvědčiti, že zásada taková není výslovně vyjádřena v § 1168 obč. zák., že však obdobou § 936 obč. zák. jest za to míti, že každá smlouva byla uzavřena s mlčky ujednanou výhradou, že pozbude závaznosti, vyjdou-li po uzavření smlouvy na jevo okolnosti, jež vědouc nebyla by strana smlouvu uzavřela. Tak jest tomu i v tomto případě. Žalovaný plným právem odstoupil od smlouvy a žalobce nemá nároku na odměnu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a uvedl mimo jiné

v d ů v o d e c h :

Žalovaný žádal původně zhotovení mústku, když však žalující prohlásil vsazení plotny za vhodnější, spokojil se s tím. Bylo však zjištěno, že mústek byl jediné správnou náhradkou pro ústa žalovaného a že zhotovení plotny bylo škodlivější. Žalovaný předpokládal správnost prohlášení žalujícího a jen za tohoto předpokladu svolil ke zhotovení plotny. Ustoupil-li pak od smlouvy následkem toho, že předpoklad žalujícím vyvolaný se ukázal mylným, nelze důvodně tvrditi, že provedení díla bylo překaženo následkem skutečností, jež nastaly v osobě žalovaného (§ 1168 obč. zák.).

Čís. 789.

Zboží, dané žalobcem žalovanému k dispozici, není majetkem, opodstatňujícím sudiště dle § 99 j. n.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1920, R II 364/20.)

Cizozemská firma zaslala tuzemské firmě nazpět 3280 pytlů, z nichž dala tato oné k dispozici 229 kusů, protože byly cizí a jí nepatřily, cizozemská firma vlastnictví jich však popřela. Žalobu v jiné věci podala po té tuzemská firma na cizozemskou u soudu svého bydliště, opírajíc se o důvod příslušnosti dle § 99 j. n. Soud první stolice zamítl námitku nepřislušnosti v podstatě proto, že má žalovaná strana proti žalobkyni nárok na vrácení těchto pytlů a s tohoto hlediska má tudíž v tuzemsku jmění. Rekursní soud vyhověl námitce nepřislušnosti a žalobu odmítl. Důvody: Proti právnímu názoru prvního soudu brojí stěžovatelka právem, uváží-li se, že byly-li pytle dány pouze k dispozici, žalovaná firma však popírá jejich vlastnictví a zdráhá se vzíti je zpět, nemůže z toho nikterak vzejíti pro žalovanou stranu nárok na vrácení pytlů. Vždyť ona sama, zaslavši pytle straně žalující, vzdala se tím jakéhokoliv práva na ně a chtěla jejich odesláním žalující firmě toliko splniti svůj závazek. O nějakém nároku žalované strany proti straně žalující na vrácení 229 pytlů, k dispozici daných, nelze tudíž mluvit. Jelikož žalující strana netvrdila, že by žalovaná strana měla v tuzemsku také ještě jiné jmění, není soud, jehož se dovolala, v této rozepři místně příslušným.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu, dodav k důvodům soudu rekursního: Kdyby měl platiti náhled, že zboží, žalobcem žalované k dispozici dané a u žalobce se nalézající, jest majetkem zasíla-